

NOVICE ITR

Prepričljiva rast sektorja ekološkega kmetijstva v EU

Bruselj/Ljubljana, 19.7.2009

Evropska komisija je objavila poročilo o razvoju sektorja ekoživil in ekokmetijstva, ki ga je pripravila na osnovi podatkov iz držav članic. Predstavljamo vam nekaj glavnih poudarkov iz poročila:

- V letu 2008 je sektor ekološkega kmetijstva po ocenah obsegal 7,6 milijona hektarov zemljišč, kar je 4,3% kmetijskih zemljišč EU-27 v uporabi (KZU). V obdobju 2000-2008 je povprečna letna stopnja rasti znašala 6,7% v EU-15 in 20,0% v EU-12;
- Delež zemljišč, namenjenih ekološkemu kmetovanju, je blizu ali več kot 9% od vseh KZU v petih državah članicah: Češki, Estoniji, Latviji, Avstriji (15,5%) in na Švedskem;
- Ocena je, da je bilo v letu 2008 v EU-27 vključenih v ekološko kmetijstvo približno 197.000 kmetijskih gospodarstev, kar znaša 1,4% vseh kmetijskih gospodarstev v EU-27 (0,6% v EU-12 in 2,9% v EU-15);
- Povpraševanje potrošnikov po hrani na največjih trgih EU raste v hitrem tempu, vendar ekokmetijski sektor ne obsega več kot 2% vseh izdatkov za hrano v EU-15 v letu 2007. V EU-12 je delež porabe ekoživil še nižji.

Poročilo nadalje pravi, da se je obseg zemljišč, namenjenih ekološkemu kmetovanju, znatno povečal v zadnjih nekaj letih. V obdobju 2000-2008 se je skupen obseg zemljišč za ekološko kmetovanje povečal s 4,3 na po oceni 7,6 milijonov hektarjev (7,4% letni prirast). Hitrost rasti je bila najbolj spektakularna v EU-12 (novih državah članicah), kjer se je obseg povečal z 0,34 milijona ha na 1,46 milijona ha (20,0% letni prirast), medtem ko se je v EU-15 v istem obdobju obseg zemljišč za ekološko kmetovanje povečal s 4,0 milijona ha na 6,2 milijona ha, kar pomeni bolj zmeren letni prirast 5,7%. EU-15 so imele v letu 2008 80,9% skupnega ekokmetijskega območja EU. V absolutnem smislu so države članice z največjim obsegom ekološkega kmetovanja v letu 2008 Španija (1,13 milijona ha), Italija (1,00 milijona ha), Nemčija (0,91 milijona ha), Velika Britanija (0,72 milijona ha) in Francija (0,58 milijona ha). Skupaj to pomeni 56,8% EU območja za ekološko kmetovanje.

V EU-15 je v letu 2006/2007 vrednost potrošnje ekološke hrane v sektorju trgovine na drobno dosegla 14,4 milijarde €, od tega več kot 80% v le štirih državah članicah: Nemčiji, Veliki Britaniji, Franciji in Italiji. Trg za ekološka živila je obsežen v Avstriji (skoraj 5% živilskega trga) in v Nemčiji, na Danskem in v Luksemburgu (v katerih znaša cca. 3,7-3,8% živilskega trga). V državah članicah EU-12 je delež ekološkega kmetijstva v celotnem prehranskem sektorju precej nižji, pod 0,2% za večino in največjim doseženim deležem 0,5% na Češkem. Glavna ovira za rast tega trga v teh državah članicah je kupna moč potrošnikov. Na splošno pa se potrošnja ekološko pridelane hrane v EU dinamično povečuje. Na štirih največjih trgih EU (Nemčija, Velika Britanija in Francija) je rast impresivna: povprečna letna rast 18,1% za Francijo v obdobju 2005-2009, 14,0% za Nemčijo v obdobju 2000-2008, 8,7% v Italiji v obdobju 2001-2009, in 11,9% za Veliko Britanijo v obdobju 2000-2008. Gospodarska kriza v letu 2009 je znižala potrošnjo ekološke hrane v Veliki Britaniji (padec za 13,6%), medtem ko v Nemčiji trg ostaja stabilen, še vedno pa raste v Franciji in Italiji.

Več nepotrjenih podatkov in skupne številke kažejo na to, da povpraševanje po ekoloških proizvodih v EU prehiteva zmožnosti ponudbene strani ekološkega agroživilskega sektorja. V teh pogojih ni presenetljivo, da se trgovina med državami članicami in uvozi iz tretjih držav hitro povečuje. Trgovina znotraj EU in uvoz iz tretjih držav predstavljajo pomemben del domače porabe ekoloških živil v večini držav članic.

Celotno poročilo je na voljo na: http://ec.europa.eu/agriculture/analysis/markets/organic_2010_en.pdf

Ob tem naj opozorimo, da se je v Sloveniji obseg ekološke pridelave v zadnjih 2-3 letih povečal le zanemarljivo ali v posameznih segmentih celo zanihal navzdol, čeprav po drugi strani raziskave (Inštitut za trajnostni razvoj in Biotehniška fakulteta) kažejo, da se je promet z ekoživilami v istem času povečeval.

NOVICE ITR: dovoljeno citiranje in uporaba z navedbo vira www.itr.si